

Prima instanță - (Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău) V. Muntean
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

ÎNCHEIERE

27 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Oleg Sternioală
Dumitru Visternicean, Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Natalia Covaliov în interesele Întreprinderii Mixte „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Vladimir Gavrilița cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată și menținută hotărârea Judecătoria Buiucani, municipiul Chișinău din 21 decembrie 2016,

c o n s t a t ă:

La 01 iulie 2016 ÎM „Incaso” SRL a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladimir Gavrilița, solicitând încasarea datoriei în sumă de 16 201,49 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1 000 lei și taxa de stat în sumă de 499 lei.

Motivele cererii de chemare în judecată, astfel după cum au fost expuse de reclamant, pot fi rezumate după cum urmează.

Între ÎCS „Iute Credit” SRL (creditor) și Vladimir Gavrilița (debitor) a fost încheiat contractul de împrumut nr. 557381 din 05 noiembrie 2013.

Pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului, debitorul s-a angajat să plătească, pe lângă valoarea împrumutului principal, taxa aferentă contractului de împrumut, dobânda și o penalitate contractuală, care se raportează duratei de întârziere.

Astfel, reține reclamantul că la 05 noiembrie 2013 ÎCS „Iute Credit” SRL a transferat către Vladimir Gavrilița împrumutul acordat, însă ultimul nu și-a onorat obligațiunile contractuale de restituire a sumelor, fapt despre care a fost notificat prin scrisoare recomandată.

Ulterior, în adresa debitorului a fost expediată reclamația prin care a fost informat repetat despre nerespectarea clauzelor contractuale și despre rezilierea anticipată a contractului de către debitor și obligațiunea acestuia de a restitui împrumutul contractat și sumele aferente.

Prin urmare, indică reclamantul că datoria pârâtului față de ÎCS „Iute Credit” SRL constituie suma de 16 201,49 lei.

Cererea de chemare în judecată este înaintată de către ÎM „Incaso” SRL, având calitatea de creditor în baza contractului de cesiune nr. 1 din 01 iunie 2010, prin care ÎCS „Iute Credit” SRL în calitate de cedent a transmis către ÎM „Incaso” SRL în calitate de cesionar, dreptul asupra creanțelor.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 21 decembrie 2016 cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Incaso” SRL s-a admis parțial.

S-a încasat de la Vladimir Gavrilița în beneficiul ÎM „Incaso” SRL datoria de 5 890 lei, dobânda în mărime de 507,40, penalitatea în sumă de 5 301 lei și taxa de stat în mărime de 350,95 lei, iar în total 12 049,35 lei.

În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Ne fiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 16 ianuarie 2017, ÎM „Incaso” SRL a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 s-a respins apelul declarat de ÎM „Incaso” SRL și s-a menținut hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 21 decembrie 2016.

În motivarea deciziei, instanța de apel a reținut că soluția instanței de fond privind admiterea parțială a acțiunii, cu încasarea datoriei formată din suma împrumutului ce constituie 5 890 lei și a dobânzii de întârziere pentru neexecutarea în termen a obligației pecuniare, calculată de către reclamantă în sumă de 507,40 lei, este întemeiată.

Or, intimatul nu a executat obligațiile asumate prin contractul de împrumut nominalizat, neachitând creditul acordat și dobânzile ce reies din acesta.

Astfel, instanța a reținut că potrivit contractului de împrumut, pârâtul urma să-și execute obligațiile în termen de 10 luni de la data semnării contractului, până la 05 septembrie 2014, termenul limită de rambursare a împrumutului, moment din care debitorul se consideră în întârziere de executare a obligațiilor pecuniare, urmând a fi obligat și la achitarea dobânzii de întârziere.

La fel, instanța de apel a considerat ca fiind justificată soluția primei instanțe precum că dobânda de împrumut de 15% este una excesivă, irațională și nerezonabilă, iar aplicarea și încasarea dobânzii în asemenea mărime este o modalitate de îmbogățire nejustificată din partea creditorului.

În acest sens, reieșind din prevederile art.585 Cod civil în coroborare cu prevederile art. 869 alin. (1) și (2) din Codul civil, instanța a menționat că clauza contractuală ce prevede dobânda împrumutului de 15 % este nulă de drept.

Respectiv admiterea cerinței creditorul privind încasarea dobânzii de împrumut parțial într-un volum mai redus, calculând-o în mărimea apropiată de rata de refinanțare stabilită de Banca Națională a Moldovei pentru perioada indicată de apelant.

Cu referire la prevederile art. 630 alin. (1) din Codul civil, instanța a considerat motivată și soluția instanței de fond cu privire la micșorarea penalității, deoarece penalitatea calculată și solicitată de creditor, în mărime de 6 976,89 lei, este excesivă și exagerată.

Prin urmare, a menționat că prevederea contractuală cu privire la aplicarea unei penalități în mărime de 25% din suma împrumutului și obligația impusă împrumutatului care, la fel este una abuzivă, exagerată și excesivă, iar instanța de fond corect a constatat

necesitatea de a reduce mărimea penalităților, în situația stabilită, fiind încasată penalitatea în mărime de 0,5% pe zi pentru perioada de 180 zile, ceia ce constituie suma de 5 301 lei.

Referitor la pretențiile privind încasarea taxei aferente contractului de împrumut și taxei de reziliere anticipată a contractului, instanțele de judecată au respins argumentele invocate, având în vedere că în contractul încheiat între ÎCS „Iute Credit” SRL și Vladimir Gavrilița nu sunt indicate motivele pentru care acestea urmează a fi percepute.

La 25 septembrie 2017 avocatul Natalia Covaliov în interesele ÎM „Incaso” SRL a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 și casarea parțială a hotărârii Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 21 decembrie 2016, cu încasarea de la intimat a taxei aferente contractului de împrumut în mărime de 1 354,7 lei, a taxei de reziliere anticipată a contractului în sumă de 1 472,5 lei, precum și a cheltuielilor de asistență juridică și de publicare.

Totodată, a solicitat încasarea taxei de stat pentru examinarea în instanța de fond în partea în care nu a fost încasată, și a nume în mărime de 148,23 lei, taxa de stat achitată la examinarea apelului în mărime de 203 lei și a recursului în sumă de 135 lei.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea respingerii acțiunii, reiterând circumstanțele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele de judecată inferioare.

Totodată a indicat că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 602 alin. (1) și art. 624 alin. (1) din Codul civil și art. 96 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa participanților la proces la 12 iulie 2017, însă la materialele dosarului nu este anexată dovada legală de recepționare a acesteia.

Totodată, în cererea de recurs, reprezentantul recurentului a indicat că a luat cunoștință cu decizia integrală la 25 iulie 2017.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 434 Codul de procedură civilă, recursul depus la 25 septembrie 2017 se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [*cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39*).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Natalia Covaliov în interesele ÎM „Incaso” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Natalia Covaliov în interesele Întreprinderii Mixte „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Oleg Sternioală

judcători

Dumitru Visternicean

Dumitru Mardari